

4. Сидорчук Н. Г. До питання про організацію науково-дослідної роботи студентів педагогічних навчальних закладів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* Зб. наук. пр. у 2-х част. – Ч.-2. / редкол.: І. А. Зязюн (голова) та ін. Київ-Вінниця: ДОВ Вінниця, 2002. С. 408–413.

АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Прокопенко А. В., Кофан І. М.
(Дніпро, Україна)

В різні часи суспільство виставляло різні вимоги до навчання та виховання учнів. На сьогодні однією із провідних компетентностей є навчання протягом життя, а в ході навчального процесу має формуватися всебічно розвинена особистість.

Сучасне суспільство вже давно укорінило звичку використання технологій в повсякденному житті. Такі умови вимагають активного впровадження технічних пристроїв в навчальний процес, їх практичного та доцільного використання. Процес інформатизації суспільства сьогодні – це об'єктивне явище, пов'язане з підвищенням ролі і впливу інтелектуальних видів діяльності на всі аспекти людського життя.

Інформатизація суспільства – це глобальний соціальний процес, особливість якого полягає в тому, що домінуючим видом діяльності в сфері суспільного виробництва є збирання, нагромадження, продукування, оброблення, зберігання, передавання та використання інформації. А відтак інформатизація освіти має забезпечити функціонування людини в умовах існуючого сучасного інформаційного простору і, перш за все, зорієнтувати розвиток освіти на впровадження в навчальний процес інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Інформаційно-комунікаційні технології – сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, обробки, зберігання, розповсюдження, демонстрації та використання даних в інтересах їх користувачів [3].

Використання ІКТ в навчальному процесі може втілюватися в індивідуальній та груповій роботі. Кожна з форм має свої особливості в організації, та найкраще вдало поєднувати обидві, по чергово змінюючи одна одну.

Індивідуальна практична робота має ряд переваг порівняно з фронтальною практичною роботою. Вона характеризується

різноманітністю завдань за рівнем складності, більшою самостійністю та глибиною питань до учнів. Індивідуальна практична робота може набувати рис навчально-дослідницької практики, коли учні отримують завдання для тривалої самостійної роботи. Під час організації практичних робіт особливу увагу учителям слід приділяти підбору завдань, які повинні забезпечувати поєднання наслідувальної і творчої діяльності учнів, вимагати від них кмітливості, міркувань, пошуку власних шляхів розв'язання [4]. Таким чином в процесі навчальної роботи учні застосовують засвоєні розумові операції, уміння й навички.

При груповій роботі учні разом швидше знайдуть розв'язок завдання, обговорять варіанти рішень, наведуть аргументи на підтримку або заперечення тієї чи іншої ідеї. Важливо, щоб учитель не пропонував готових відповідей на запитання, що виникають в учнів, а направляв їх до самостійного пошуку. Звичайно, це не спрощує роботу ні вчителя, ні учнів, проте приносить гідні результати. Відомо, що найбільшу ефективність має навчання інших, тож учні, які знають відповідь на запитання і допомагають однокласникам, ефективно закріплюють свої знання. Так в учнів формуються навички колективної роботи і критичного мислення, упевненість у власних знаннях і вміннях їх застосовувати [1].

Із великого різноманіття втілення ІКТ в навчальний процес, привертає увагу до себе метод проектів, оскільки це одночасне поєднання творчого, командного та практично значущого – що є доволі актуально на сьогодні. Більш того, метод проектів є універсальним і буде доцільним в усіх навчальних предметах.

В основу методу проектів покладено розвиток пізнавальних навичок учнів, умінь самостійно конструювати свої знання й орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного мислення. Робота за методом проектів передбачає не тільки наявність й усвідомлення якоїсь проблеми, а й процес її розкриття, розв'язання, що включає чітке планування дій, наявність задуму або гіпотези розв'язання цієї проблеми, чіткий розподіл ролей між учнями. Метод проектів використовують у тому випадку, коли в навчальному процесі виникає дослідницьке, творче завдання, для розв'язання якого потрібні інтегровані знання з різних галузей і застосування дослідницьких методів. Під час роботи учнів над проектом змінюються завдання вчителя, який стимулює і підтримує інтерес школярів, спрямовує діяльність, своєчасно ставлячи питання і допомагаючи в подоланні технічних труднощів, організовує обговорення, стимулює вироблення ідей, допомагає в роботі над літературою і в складанні звіту [2, 4].

З особисто застосованих нами педагогічних прийомів, які показали свою ефективність, можна навести такі:

1. Створення буктрейлера. За основу береться літературний твір певної тематики, озвучується кількома чи одним учнем та відображається у вигляді відеоряду. Це дозволяє залучити велику кількість учнів з використанням індивідуального підходу та враховуючи їх інтереси, схильності. А також дозволяє говорити про головне в устами митців.

2. Соціальні відеоролики. Дітям важливо, щоб результат їх діяльності знаходив відображення не тільки в межах класу, а й за школою – в житті. Тож, торкаючись гостро актуальних тем, можна бути почутими на рівні суспільства.

Отже, на підставі проведеного аналізу можна зробити наступний висновок. Не зважаючи на те, що неможливо змінити швидкоплинність світу, ми можемо підлаштуватися до ритму і взяти з цього користь. Так, на сучасному етапі життя головною метою використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі є підготовка фахівця до повноцінного життя і діяльності в умовах інформаційного суспільства, комплексна перебудова педагогічного процесу, підвищення його якості та ефективності з можливістю оперативно вносити в нього необхідні корективи. Зазначимо, що сфера застосування нових інформаційних технологій доволі широка, їх можна застосовувати при викладанні різних предметів як в закладах середньої, так і вищої освіти. Особливо цікавими є відносини між інформаційними технологіями та природничими науками. На перший погляд, ці дві науки протиставляються, адже одна про живе, а інша про технічне. Але, загадуючи біоінженерію, сучасні біотехнології та стрімкий розвиток біоетики, можна зрозуміти, що ІКТ та природничі науки вдало створюють гармонію та роблять крок вперед.

Список використаних джерел:

1. Бондар В. І. Дидактика. К. : Либідь, 2005. 264 с.
2. Макрідіна Л. О. Використання сучасних технологій у педагогічній діяльності. *Початкова школа*. 1995. № 7. С. 26–30.
3. Овчарук О. В. Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи: зб. тез доповідей учасників всеукр. наук.-практ. семінару (Київ, 12 березня 2019 р.) К. : Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України: Київ, 2019 108 с.
4. Семко Л. Методичні підходи до вивчення інформатики в основній школі. *Наукові записки*. Випуск 7. Серія: Проблеми методики фізико-математичної освіти. Частина 2. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. С. 76–82.